

274 qalibin 127-nin kənd məktəblərində olma bəlgələri də təhsilin keyfiyyətinin artdığını göstərir

Yanvar ayından başlayaraq Respublika fənn olimpiadaları marafonu başa çatıb. 33 min əgirdin qatıldığı bu marafonun 274 qalibi var. Ölkəmizdə keçirilən ən nüfuzlu bilik yarışlarında 47 nəfər qız, 88 nəfər gümüş, 139 nəfər bürünc medal qazanıb. Onlar final mərhələsinə qatılan 588 əgird arasından seçilən yarışın mükafatına layiq görülüb.

8 fənn üzrə keçirilən Respublika fənn olimpiadaları üçün nəticələri onu deməyə bəsləyən ki, marafona qatılan əgirdlərin bilik səviyyəsi ildən-ildə artıb. Təhsil İnstitutunun əməkdaşları və uşaqların rəhbərliyində Respublika və Beynəlxalq fənn olimpiadaları üzrə koordinator Fuad Qarayev istər humanitar, istərsə də dəqiq fənlər üzrə əgirdlərin nəticələrini vətənlilərlə müqayisədə qənaətbəxş saysa da, bəzi fənlər üzrə nəticələnin gözləniləndən aşağı olduunu da vurğulayıb:

Bütün fənlər üzrə əgirdlərin nəticələri vətənlilərlə müqayisədə yaxşıdır.

Ancaq bəzi fənlər üzrə iştirakçıların əlaqəli nəticə göstərilməmişdir. Məsələn, fizika və nisbətən də riyaziyyat üzrə gözlədiyimizdən zəif nəticələr əldə edilib. Bu, təqdim edilən sualların səviyyəsinə, yaxud hansısa mövzuların əgirdlərə tanınmamasından da irəli gəlmişdir. Ümumiyyətlə götürüldükdə, olimpiadaların nəticələri qənaətbəxşdir.

Bəlgələri də keyfiyyət yüksəlib

○ Olimpiadalara qatılanların sayı və uşaqların qazananların keyfiyyət göstəriciləri əgirdlərin yəqin qrupundan və təhsil əldə etmə məktəbinin kənddə, ya da şəhərdə yerləşməsinə asılı olmayaraq, ildən-ildə yüksəlir. Bir əgirdin olimpiadada uşaqların qazanması onun yəqindən asılı olmayaraq kimi, neçə əgirdinin olimpiada qalibi olması da məktəbin kənddə, ya da şəhərdə yerləşməsinə asılı deyil. Məhz bu məqam olimpiadada iştirak etmələri üçün özünü göstərən bəzi ki, olimpiadaların rayon, şəhər mərhələsində əgirdlərin iştirakına heç bir məhdudiyyət qoyulmayıb. F. Qarayevin sözlərinə görə, ən istedadlıları seçmə məqsədilə keçirilən olimpiadalarda məhz ayr-ayr fənlər üzrə fərqlənən uşaqların iştirakını təmin etmək üçün məktəblər turların keçirilməsi tövsiyə edilmişdir. Bununla yanaşı, fənn müəllimlərinin, məktəb psixoloqunun rəyi ilə də istedadlı əgirdlərin iştirakını təmin edilmişdir: "Bu il Respublika fənn olimpiadaları üçün 274 qalibi olub ki, onların 127-si bəlgə məktəblərinin payına düşüb. Bəlgə qaliblərinin arasında nənki rayon mərkəzlərində yerləşən, hətta kənd məktəblərinin əgirdləri var. Sumqayıt, Mingəçevir, Lənkəran, Oğuz, Bərdə, Şəki, Quba, Şamaxı, Gənc, Ağcabədi, Cəlilabad, Göyçay və Neftçala məktəblərinin adları məhz qızıl medalçılardan siyahıdadır. Məsələn, Bərdədə 1 əgird qızıl, 2 əgird gümüş, 2 əgird bürünc medal qazanıb. Bu da göstərir ki, təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması bəlgələri də kifayət qədər işləməyə keçirilir".

Xüsusi siniflər sayına görə olimpiadalara hazırlıq daha mütəəkil olacaq

○ Qeyd etdiyimiz kimi, ölkəmizdə 8 fənn üzrə olimpiadalar keçirilir. Ancaq həmin olimpiadalara xüsusi hazırlıq təqdim edilmiş əgirdlərin olimpiadalarda iştirakında yəqin yüksək nəticələr göstərəcəyinə maraqlı olan məktəblər hazırlıq ayr-ayrılıqda təyinat keçirir və həmin təhsil müəssisələrinin nəticələrini də ildən-ildə keçirilən fənn olimpiadalarında yüksəlir.

A. Ancaq respublika fənn olimpiadalarında fərqlənən beynəlxalq olimpiadalara hazırlıq mərkəzlərində təşkil edilirlər. Beləliklə, beynəlxalq yarışlara iştirak seçməkdə bir mərhələ rolunu oynayan respublika fənn olimpiadaları ölkəmizdə ayrı-ayrılıqla üzrə xüsusi istedadlı uşaqların və onların hazırlayan müəllimlərin seçilməsində müstəsna rol oynayır. Hazırda 300-ə yaxın əgirdə Olimpiada Hazırlıq Mərkəzlərində məşqçilərlə təşkil edilib. F. Qarayevin sözlərinə görə, gələcəkdə bu mərkəzlərin sayının artması üçün işlər aparılır: "Hazırlıq mərkəzlərində yerli və xaricdən müəllimlərdən deyil, Ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın ayrı-ayrılıqda institutları və müxtəssisləri ilə mərkəzlərdə edilir. Son zamanlar məktəblilərimizin qatıldığı beynəlxalq yarışlarda qazandıqları uğurlar da təsdiq edir ki, həmin mərkəzlərdə hazırlıq düzgün təşkil edilib".

F. Qarayev əlavə edib ki, istedadlı uşaqların bölgələrdə də hazırlanması təşkil etməkdə diqqətə layiqdir. Bələbaları: "4 il əvvəl sadəcə 972 əgirdə iştirakçı respublika fənn müsabiqələrini keçirmişdik. Həmin fənn müsabiqələrinin nəticələrində 250-ə yaxın müəyyən etdiyimizi əgirdə bu gün müxtəlif beynəlxalq olimpiadaların qalibi qaliblərdir. Artıq bölgələrdə də fənn müsabiqələrinin qalibi olana istedadlı uşaqlar üçün xüsusi siniflərin yaradılması nəzərdə tutulur. Hazırda 16 müxtəlif rayonun 48 ayrı-ayrı məktəbində 60 belə sinif fəaliyyət göstərir. Növbəti tədris ilində nəinki belə siniflərin, hətta onların təşkil olunmuş rayonların sayının artması istəyirik. Xüsusi siniflərin təşkilində respublika fənn olimpiadalarında əgirdə daha yüksək nəticə göstərən beynəlxalq olimpiadalarda iştirak etmək bizim üçün əsas məqsəddir. Artıq qərar qəbul edilmişdir ki, bu məqsədi təmin etmək üçün keyfiyyət artırmaq lazımdır".

Fənn olimpiadalarının proqramları www.olimpiada.edu.az saytında yerləşdirilib

R. Respublika fənn olimpiadalarına hazırlıq məqsədində daha bir addım da növbəti tədris ilində nəzərdə tutulur. Məktəblilərin olimpiadalara hazırlıqda iştirak etməsi üçün artıq məqsədi əldə etmək üçün www.olimpiada.edu.az saytında hər bir fənn və hər bir yaş qrupu üzrə respublika fənn olimpiadalarının proqramları yerləşdirilib. Əgirdə olimpiadalara iştirak etmək üçün hazırlıq proqramları üzrə hazırlıq təşkil ediləcək. F. Qarayevin sözlərinə görə, əslində, həmin proqramlar hər tədris ilində təhsil bölgələrində göndərilib: "Ancaq müəahidələrə görə göndərilən proqramların əgirdə çatdırılması aza düşüb. Səviyyə düşür. Proqramların sayında yerləşdirilməsi əgirdə əgirdə onların iştirak etməsi üçün təmin ediləcək. Artıq kiminsə onlara proqram sverməsinə gözləməyəcəyik, www.olimpiada.edu.az saytından özləri əldə edərlər ki hazırlıq təşkil ediləcək".

Beynəlxalq olimpiadalar

C. Qaradaş ölkəmizdə məktəblilərin 88. önməli beynəlxalq olimpiada gözləyir. Həmin olimpiadalara yay olimpiada düşür. Hazırda anı komandalarımız və onların müəllimlərinin qarşısında iki aya yaxın zaman kəsiyini maksimum qiymətləndirəcəyik. Üstəlik, doqurmur. Riyaziyyat üzrə Yeniyetmələrin Balkan Riyaziyyat Olimpiadasına, İngiltərədə keçirilən Beynəlxalq Riyaziyyat Olimpiadasına (IMO - International mathematics olympiad); fizika üzrə Sraiddə keçiriləcək Beynəlxalq Fizika Olimpiadasına, kimya üzrə Parisdə keçiriləcək Beynəlxalq Kimya Olimpiadasına, Macarıstanda keçiriləcək Beynəlxalq Biologiya Olimpiadasına hazırlıqlar artıq başlayıb. Nəhayət, avqustun 4-11-də Bakıda Bakıda Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası keçiriləcək. Bu olimpiadalarda iştirak etmək məktəblilərimizə müəyyən dərəcəli seçim təşkil ediləcək. Fizika istisna olmaqla, digər fənlərdə üzrə milli komandalarımız formalaşdırılıb. Fizika üzrə imtahanlar isə bu həftə keçirilir. Qarşımızda iki ay var və ümid edirik ki, həmin müəllimlər, həmin də əgirdə bu iki ay düzgün dəyərləndirəcəklər".

F. Qarayev onu da deyib ki, olimpiadalara hazırlıq məqsədində Biologiya üzrə milli komandamızın üzvlərinin 14-15 iyun tarixlərində İran İslam Respublikasının Tehran Universitetində Riyaziyyat Olimpiadasına qatılacaq məktəblilərimizin isə Türkiyədə İnformasiya Texnologiyalar Araşdırma İnstitutu (BİLTEN) nəzdində hazırlıq məqsədi üçün toplantılarına qatılma ehtimalları var.

Bu hazırlıqların uğurlu nəticələrinin olacağını isə hamımız inanırıq.

Nazirlar Kabinetinin qərarı olimpiada hərkətinə təkən verəcək

Dövlət Dövlət Səviyyəsində olan bu inamın nəticəsidir ki, Nazirlar Kabinetinin "Beynəlxalq və respublika fənn olimpiadalarına və beynəlxalq müsabiqələrinin və yarışlarının siyahısına və onların qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənar qəbulu Qaydası"na təsdiq edib. Bu qaydalara uyğun olaraq, beynəlxalq olimpiada qaliblərinə ali məktəblərin istənilən respublika fənn olimpiada qaliblərisə qalib olduqları fənn üzrə ixtisaslara imtahan sənə qəbul olunmasına bələklər.

F. Qarayevin fikrincə, bu qərar məktəblərin daha yüksək səviyyədə hazırlanmasını stimullaşdıracaq: "Beynəlxalq olimpiada qalibi olan məktəblərimizi dünyanın nüfuzlu universitetlərinə dəvət edə bilər. Artıq beynəlxalq olimpiada qaliblərinin Azərbaycan istənilən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənkənar qəbulu gələcəkdə beynəlxalq olimpiada hərkətinə yəzlər? Ağirdin qatılmasına səbəb olacaq".

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)